

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

(Баранова В.Г.)

_____ (підпис)

“ _____ ” _____ 2019р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(шифр, та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування:

Фінансовий та страховий менеджмент

(назва магістерської програми)

на тему: **«Управління фінансовими результатами фінансової установи»**

(назва теми)

Виконавець:

студентка ЦЗФН

Осипова Валентина Петрівна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор _____

(науковий ступінь, вчене звання)

Баранова Вікторія Глібівна _____

(прізвище, ім'я та по батькові)

/підпис/

Одеса 2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ.....	6
1.1. Сутність фінансових результатів діяльності фінансових установ.....	6
1.2. Вплив ризик-менеджмента та ризику фінансових установ на фінансові результати	9
1.3. Взаємодія фінансових установ на фінансовому ринку.....	21
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ФІНАНСОВОЇ УСТАНОВИ ПАТ «УКРСИББАНК».....	29
2.1. Загальна характеристика діяльності у фінансової установи ПАТ «УкрСиббанк».....	29
2.2. Аналіз напрямів розміщення активів та фінансових результатів у фінансової установи ПАТ «УкрСиббанк».....	33
2.3. Фінансова оцінка системи управління фінансовим результатом у фінансової установи ПАТ «УкрСиббанк».....	48
РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ФІНАНСОВОЇ УСТАНОВИ ПАТ «УКРСИББАНК».....	61
3.1. Оцінка ймовірності банкрутства на фінансовий результат ПАТ “УкрСиббанк”.....	61
3.2. Підходи ризик-менеджменту до системи управління взаємодії фінансових установ на фінансовому ринку	70
3.3. Функціональне забезпечення підвищення якості управління фінансовим результатом за допомогою ризик-менеджменту.....	74
ВИСНОВКИ.....	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	81
ДОДАТКИ.....	86

ВСТУП

Актуальність дослідження. Ефективне управління фінансовими результатами, як основна складова системи управління, здатне забезпечити одержання і закріплення позитивних результатів господарської діяльності фінансових установ. Проте ефективність їх діяльності значною мірою залежить від глибини аналітичних досліджень та широти їх застосування для пошуку оптимальних управлінських рішень.

Зростання потреби фінансових установ в капіталі, розгортання конкурентної боротьби за обмежені ресурси фінансового ринку, необхідність їх здешевлення для підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання, зниження рівня ризиків актуалізували розширення сфер застосування аналітичного обґрунтування рішень в управлінні фінансових установ.

Вимоги сьогодення зумовлюють необхідність використання аналізу як інструменту проектування майбутнього розвитку.

Невизначеність зовнішнього середовища спонукає суб'єктів господарювання до пошуку найбільш ефективних форм використання ресурсів, тому актуальним є питання зростання самофінансування підприємств за рахунок власних джерел коштів.

Значний вклад в удосконалення аналізу фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання зробили вчені О. Д. Василик, О. М. Загородна, В. М. Івахненко, К. В. Ізмайлова, М. Я. Коробов, Л. А. Лахтіонова, В. О. Мец, Є. В. Мних, В. М. Опарін, П. Я. Попович, І. Д. Фаріон, С. І. Шкарабан та інші. Серед зарубіжних авторів дослідженням вказаних проблем займалися М. І. Баканов, І. Т. Балабанов, Ю. Ф. Брігхем, О. П. Зуділін, В. В. Ковальов, М. Н. Крейніна, А. Д. Шеремет та інші.

Незважаючи на їх значний науковий вклад у цій сфері, питання організації та методики аналізу прибутковості діяльності фінансових установ залишається найбільш дискусійним, вимагає подальших досліджень, започаткування пошуку нових підходів і напрямів та вдосконалення існуючих.

При прийнятті перспективних управлінських рішень виникла необхідність врахування впливу всіх внутрішніх і зовнішніх чинників, що дозволить забезпечувати сумісність стратегії і тактики з можливостями підприємства, знизити вартість та визначити оптимальне співвідношення ресурсів, керувати рівнем фінансового ризику, впливати на рівень потреби в додатковому капіталі.

Недостатня теоретична розробка та прикладне значення зазначених аспектів в сучасних умовах господарювання визначили тему кваліфікаційної роботи, постановку її мети та завдань.

Об'єктом дослідження є процес управління фінансовим результатом в фінансових установах.

Предметом дослідження є управління фінансовими результатами діяльності в фінансових установах.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є розробка теоретичних положень і практичних рекомендацій щодо вдосконалення системи управління фінансовими результатами діяльності в фінансових установах.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати наступні **завдання**:

- дослідити сутність фінансових результатів діяльності фінансових установ;
- вивчити вплив ризик-менеджмента та ризику фінансових установ на фінансові результати;
- дослідити взаємодію фінансових установ на фінансовому ринку;
- оцінити загальну характеристику діяльності у фінансової установи ПАТ «УкрСиббанк»;
- проаналізувати напрями розміщення активів та фінансових результатів у фінансової установи ПАТ «УкрСиббанк»;
- оцінити систему управління фінансовим результатом у фінансової установи ПАТ «УкрСиббанк»;
- виявити підходи ризик-менеджменту до системи управління взаємодії фінансових установ на фінансовому ринку;
- охарактеризувати ключові проблеми системи управління фінансовим

результатом ПАТ «УкрСиббанк»;

- виявити функціональне забезпечення підвищення якості управління фінансовим результатом за допомогою ризик-менеджменту.

Методи дослідження. У ході дослідження використовувалися логічні й емпіричні методи пізнання механізмів і форм управління фінансами, а також методи порівняльного, факторного, економіко-математичного, статистичного, прогнозування економічних процесів, графоаналітичні й алгоритмічні методи відображення результатів досліджень.

Інформаційна база. Джерелами, що служать основою для проведення аналізу - річна бухгалтерська звітність, також пояснення до бухгалтерського балансу і звіту про фінансові результати, нормативні і законодавчі акти, навчальна література та ресурси Інтернет.

Структура роботи визначається поставленими метою і завданнями. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, що включають в себе дев'ять підрозділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 84 сторінки, список використаних джерел містить 60 позицій і розміщений на 6 сторінках.

ВИСНОВКИ

Фінансовий результат комерційного банку відіграє значну роль у фінансовому управлінні його діяльності. Показники фінансових результатів є основою для відображення рівня ризиковості функціонування банку. Ефективності управління фінансовою стійкістю комерційного банку в економічній літературі приділяється значна увага, оскільки узгодження управлінських рішень та досягнення певних пропорцій банку сприятиме підвищенню рівня його прибутковості, зниженню ризиків, контролю та підтриманню ліквідності й платоспроможності, що в кінцевому підсумку, безумовно, матиме позитивний вплив на забезпечення фінансової стійкості усієї банківської системи. На думку більшості сучасних дослідників, фінансова стійкість – це основна умова існування банку.

Проведене наукове дослідження в рамках випускної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавра по управлінню фінансовою стійкістю комерційного банку на прикладі ПАТ «УкрСиббанк» дозволяє зробити ряд висновків.

Для характеристики фінансової стійкості банку існує система показників, які за своїм економічним змістом можна розділити на кілька груп:

- показники, що базуються на структурі та достатності капіталу банку;
- показники, що базуються на структурі залучених та запозичених коштів;
- показники, що базуються на якості активів банку.
- показники, що характеризують динаміку (поведінку) окремих складових активу та пасиву.

Управління фінансовою стійкістю комерційних банків передбачає об'єктивне визначення її поточного й бажаного стану, скоординоване управління фінансовими ресурсами банківської установи, вибір таких управлінських рішень, котрі сприяли б забезпеченню фінансової стійкості.

Аналізуючи фінансовий стан ПАТ «УкрСиббанк» можна зробити висновок про достатній рівень фінансової стійкості банку, проте наявність ряду проблем його

діяльності. Це загрозовий кредитний портфель, наявність проблемних кредитів, проблеми із платоспроможністю, висока залежність від коштів власників тощо.

Проводячи аналіз основних проблем фінансової стійкості комерційних банків у сучасних умовах, необхідно виділити наступні:

а) зниження якості банківських активів, оскільки через погіршення макроекономічної ситуації і політичну невизначеність у країні проблеми з погашенням кредитів матимуть як фізичні, так і юридичні особи;

б) втрата довіри з боку вкладників, істотне падіння курсу національної валюти як наслідок скорочення грошових заощаджень із приватного сектора;

в) зниження ліквідності;

г) зменшення капіталізації банків;

д) скорочення ресурсної бази банків;

е) зростання процентних ставок;

ж) збільшення обсягів неповернутих валютних кредитів.

Для усунення цих проблем необхідно здійснити низку заходів:

а) зміцнення стійкості банківської системи, що унеможливорює виникнення системних банківських криз;

б) посилення взаємодії комерційних банків з реальним сектором економіки;

в) підвищення рівня капіталізації більшості комерційних банків;

г) підвищення якості реалізації банківським сектором функцій по акумуляції заощаджень населення і підприємств і їх трансформації в кредити і інвестиції;

д) відновлення і зміцнення довіри до банківської системи з боку інвесторів, у тому числі іноземних, і вкладників, в першу чергу, населення;

е) запобігання використанню банківської системи для цілей недобросовісної комерційної політики.

Таким чином, зважаючи на проблеми у забезпеченні фінансової стійкості комерційних банків України в цілому та конкретно ПАТ «УкрСиббанк» за період 2013-2016 рр. доцільно запропонувати ряд рекомендацій для підвищення рівня його фінансової стійкості:

- а) менеджерам банку необхідно підтримувати вигідні умови для залучення депозитів на довгостроковій основі;
- б) потрібно боротись із проблемною кредитною заборгованістю шляхом впровадження та підтримання системи реструктуризації;
- в) підвищити рівень капіталізації банку шляхом отримання довгострокової фінансової допомоги від інвесторів та проведення додаткової емісії акцій;
- г) підвищити якості реалізації функцій по акумуляції заощаджень населення і підприємств і їх трансформації в кредити і інвестиції;
- д) забезпечити подальше додаткове залучення власного капіталу від власників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Податковий Кодекс України № 2755-VI від 2 грудня 2010 року [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show>
2. Пантелєв В.П. Словник бухгалтера та аудитора. - К.: ДП “Інформ.-аналіт. агенство”, 2009. - 239 с.
3. Дікань Л. В. Фінансовий результат підприємств: теоретичні узагальнення та прикладний аналіз: Монографія. - Харків: СПД ФО Лібуркіна Л. М., 2008. - 92 с.
4. Вороніна О. О. Складові та основні функції управління фінансовим результатом підприємства / Л. В. Дікань, О. О. Вороніна // Економіка розвитку. -2008. - № 1 (45). - С. 66-68.
5. Скалюк Р.В. Сутність та значення фінансових результатів в системі розвитку господарської діяльності промислових підприємств / Р.В. Скалюк // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету: збірник наукових праць. -2010. - Випуск 18, частина 1. - С. 135-141.
6. Залалтдинов М.М. Учетно-аналитическое обеспечение управления финансовыми результатами сельскохозяйственных организаций в системе интеграции молочного подкомплекса / Залалтдинов М.М. // Деньги и кредит. - 2009. - № 7. - С. 77-85.
7. Управління прибутком банку: монографія / О.А.Криклій, Н.Г.Маслак. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2008. – 136 с.
8. Антонова А. О. Аналіз фінансової діяльності комерційних банків. – 2014. – № 4. – С. 28–30.
9. Банки України з найбільшим обсягом активів на 01.01.2019 р. URL:: <https://forinsurer.com/rating-banks>
10. Власний капітал банків України за IV квартал 2018 року URL:: https://bankchart.com.ua/spravochniki/rejting_i_bankov/7/2018/4
11. Чистий прибуток банків України за IV квартал 2018 року року URL:: https://bankchart.com.ua/spravochniki/rejtingi_bankov/9/2018/4

12. Офіційний сайт НБУ URL::
<https://www.bank.gov.ua/statistic/supervision-statist/data-supervision#1>
13. Закон України “Про Національний банк України” від 20.05.1999 № 679-XIV URL:: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
14. Коваль С. Фінансові результати діяльності банківських установ: теоретичні та практичні аспекти. – 2014. - №3. – С. 83-89.
15. Азарова А. О. Математичні моделі та методи оцінювання фінансового стану підприємства. - Вінниця : ВНТУ, 2010. - 172 с.
16. Альошина Л. Активізація інтеграційних процесів у взаємовідносинах банків і страхових компаній. - 2006. - № 6. - С. 107-113.
17. Амелин И. Э. Новый подход к планированию развития банка, Аналитический банковский журнал. - 2002. - № 5. - С. 88-93.
18. Артищук І. В. Управління ризикозахищеністю підприємства // Науковий вісник НЛТУ України. - 2011. - №2 21.5. - С. 153-159.
19. Ахвледиани Ю. Т. Страхование. - М. : Юнити-Дана, 2009. - 511 с.
20. В. П. Левченко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : зб. тез доп. XIV всеукр. наук.-практ. конференції (Суми, 27-28 жовтня 2011 р.) : у 2 т. - Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2011. - Т. 2. - С. 94-96.
21. Базилевич В. Д. Страхова справа : монографія. - 5-те вид., стер. - К. : Знання, 2006. - 351 с.
22. Базилевич В. Д. Сучасна парадигма страхування: сутність і протиріччя /
23. Д. Базилевич // Фінанси України. - 2007. - № 9. - С. 42-53.
24. Бакаєв Л. О. Кількісні методи в управлінні інвестиціями: Навч. посібник / Л. О. Бакаєв - К.: КНЕУ, 2000. - 151 с.
25. Банковские риски : учеб. пособие / кол. авт. ; под ред. д-ра экон. наук, проф. О. И. Лаврушина и д-ра экон. наук, проф. Н. И. Валенцевой. - М. : КНОРУС, 2007. - 232 с.

26. Барановський О.І. Безпека фінансових інститутів: монографія. - К.: УБС НБУ, 2014. - 715 с.

27. Батьковский А. М. Интеграция предприятий радиоэлектронного комплекса с целью активизации их инновационной деятельности: теория и практика // Вопросы экономики и права. - 2010. - № 12. - 90-93.

28. Бачкаи Т. Хозяйственный риск и методы его измерения: [пер. с венг.]. - М.: Экономика, 1979. - 364 с.

29. Беляков А. В. Банковские риски: проблемы учета, управления и регулирования. - М.: БДЦ-пресс, 2003. - 256 с.

30. Бланк И. А. Основы финансового менеджмента / И. А. Бланк. - К.: Ника-Центр, 1999. - Т. 1. - 592 с.

31. Бланк И. А. Управление финансовыми рисками / И. А. Бланк. - К.: Ника-Центр, 2005. - 600 с.

32. Бурденко І. М. Розкриття інформації про банківські ризики у фінансовій звітності / І. М. Бурденко, О. М. Пожар // Вісник Національного банку України. - 2006. - № 7. - С. 52-55.

33. Бут Т. В. Развитие интеграции страхового и банковского бизнеса : дис. ... канд. экон. наук : 08.00.10 / Т. В. Бут ; Кубанский государственный университет. - Ставрополь, 2007. - 183 с.

34. Великий тлумачний словник сучасної української мови: 250 000 слів / [ред.-упоряд. В. Т. Бусел]. - К.; Ірпінь: Перун, 2007. - 1736 с.

35. Вітлінський В. В. Ризикологія в економіці та підприємстві : монографія / В. В. Вітлінський, Г. І. Великоіваненко. - К.: КНЕУ, 2004. - 480 с.

36. Вітлінський В. В. Ризик у менеджменті / В. В. Вітлінський, С. І. Наконечний. - К.: Борисфен-М, 1996. - 336 с.

37. Владимирова И. Г. Организационные структуры управления компаниями URL: <http://www.cfin.ru/press/management/1998-5/10.shtml>.

38. Власова Н. О. Економічний ризик підприємств роздрібної торгівлі : навч. посібник. - Х. : Харків. держ. університет харчування та торгівлі. - 2004. - 141 с.
39. Вовчак О. Д. Банківська справа : навч. посібник. - Л. : Новий Світ-2000, 2008. - 560 с.
40. Вовчак О. Д. Страхова справа : підручник / О. Д. Вовчак. - К. : Знання, 2009. - 425 с.
41. Вуколов В. В. Інформаційні ризики в державному управлінні URL: <http://www.dbuapra.dp.ua/zbirnik/2010-02/10vvvrdu.pdf>.
42. Габидулин И. А. Bancassurance По-Эсэнгевски // Мир Денег. - 2007. - № 8 (86). - С. 54-59.
43. Гайдаш Н. Банки и страховщики: точный расчет // Энергия успеха. - 2008. - № 14. - С. 42-43.
44. Гаманкова О. О. Ринок страхових послуг України: теорія, методологія, практика : монографія; ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». - К. : КНЕУ, 2009. - 283 с.
45. Гаманкова О. О. Методи державного регулювання ринку страхових послуг // Формування ринкових відносин в Україні : зб. наук. праць / Науково-дослідний економічний інститут Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України. - К., 2009. - № 10 (101). - С. 71-73.
46. Гаманкова О. О. Становлення ринкових відносин у сфері страхування в Україні та роль держави в регулюванні цих процесів // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Економіка. - К., 2009. - Вип. 113/114. - С. 14-19.
47. Герасимович А.М. Проблеми аналітичної оцінки банківських методик визначення кредитоспроможності позичальника-фізичної особи
48. А.М. Герасимович // Вісник ЖДТУ. Фінанси та статистика. Серія: Економічні науки. - Ж., 2012 - № 3 (61). - С. 313-315
49. Гончарук В. Я сказав // Власть денег. - 2009. - № 212. - С. 31.

50. Гранатуров В. М. Управление предпринимательскими рисками: теории и практики. - О. : Эвен, 2005. - 204 с.

51. Гранатуров В. М. Экономический риск: сущность, методы измерения, пути снижения : учеб. пособие. - М. : Дело и сервис, 1999. - 112 с.

52. Грищенко Р. Тенденції банківського бізнесу: злиття банків, страхових компаній та пенсійних фондів // Україна фінансова / Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку. - 2009. - URL: 063.htm.

53. Грищенко А. І. Ризик-менеджмент в комерційних банках України : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08 / Грищенко Андрій Іванович ; Київський національний університет технологій та дизайну. - К., 2009. - 205 с.

54. Грьонинг ван. Х. Анализ банковских рисков. Система оценки корпоративного управления и управления финансовым риском. ; пер. с англ. ; вступ. слово К. Р. Тагирбекова. - М. : Весь Мир, 2007. - 304 с.

55. Дані фінансової звітності банків України за 2016, 2017, 2018, 2019, 2014 роки URL: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category7cat M=64097>.

56. Д'яконова І. І. Теоретико-методологічні основи функціонування банківської системи України : монографія. - Суми : Університетська книга, 2007. - 400 с.

57. Д'яконова І. І. Удосконалення банківських операцій і попередження ризиків як умова зміцнення банківської системи України : монографія. - Суми : Університетська книга, 2007. - 88 с.

58. Державна реєстраційна служба України URL: <http://www.drsvu.gov.ua>.

59. Джумурат О. В. Етапи реалізації ризик-менеджменту/ Митна безпека. - 2010. - № 1. - С. 70-77.